

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/4 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 onă 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/4 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/4 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 5 cr.
a treia-oră 5 cr.; și timbre de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Populei Nr. 15

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.
Numeri singuratici la 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc pe acțiuni

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

PACE!

„Mărire întru cei de
sus, lui Dumnezeu; pe pământ
pace și între oameni
bună învoire...”

În ziua aceasta mai senine și mai înalte sunt gândurile oamenilor, chiar și în cauzele politice. Aniversăm cu toții Nașterea fiului lui Dumnezeu, Mântuitorul neamului omenesc; sărbătorim cu mari festivități împlinirea necuprinsului misteriu al întrupării lui Dumnezeu ca om și înălțimea acestei sărbători pare că ne ridică pe toți în sfere mai înalte.

Amintirile ce se leagă de această sfântă zi ne luminează sufletele cu lumină pătrunzătoare, cu raze ce se răsfrâng din Răsăritul cel de sus; ear' din corul îngerilor, cari preamăresc răsăritul erei nouă, zorirea mântuirii prin legea cea adevărată, un acord ne cutremură fin fibrele inimii:

„Pe pământ pace și între oameni bună învoire.”

Cu sentimentele acestea deșteptate de amintirea unui eveniment care concentrează în sine toate mințile gânditoare și toate inimile simțitoare, ne îndreptăm gândul asupra ideii *păcii*, care se resimte ca o necesitate printre șirele noastre și care se ivește ici colea ca o tendință pronunțată.

Împăcare, pace, bună înțelegere, concordie, concentrare,... eată totatătea cuvinte ce se aud în toate părțile, ce se resimt din toate declarațiunile, cu colorit de a deveni pentru noi parole de zi.

Și decât vorbele mai elocuent și mai convingător vorbesc evenimentele, vorbesc faptele, ce se urmează înaintea ochilor nostri de un timp nu prea îndepărtat.

Am văzut la adunarea generală a „Astrei” noastre o pildă frumoasă de bună înțelegere și de dispoziție spre pacinică conlucrăre pe terenul culturii naționale.

Am văzut în sinul comitetului nostru național dovezi de multă abnegare și călcare pe inimă în interesul *impăcării și al păcii*.

Și am văzut frumoase exemple, în acest curent de idei, peste munți, la frații nostri din regat.

Chestiunea metropolitană, care atât timp a agitat spiritele românești în toate părțile, am văzut-o rezolvată, din punct de vedere politic, spre mulțumirea tuturor, făcând ca eărăși „pacea” să-și reie imperiul seu binecuvântat în biserica română a regatului liber.

Și în rezolvarea acestei chestiuni am văzut pe cele două mari partide ale fraților nostri ajungând pe un moment măcar la un acord, lucru pe cât de imbecil, pe atât de rar în Țeara românească, unde patimile politice sunt de o violență necunoscută, încă la noi.

La „Liga pentru unitate culturală a tuturor Românilor” știm cu durere, cum se incubase vrajba și zizania, care în decurs de atât timp a făcut ca opera ei, spre binele comun al neamului românesc menită, să stagneze în mod păgubitor.

Acum și aci vedem netezindu-se căile și pregătindu-se încet spiritele, pentru-ca eărăși *pacea* se revie în sinul acestei scumpe societăți, și eărăși munca pacinică și concordă se reiese locul dureroaselor desbinări și frecări dintre frați.

Ba, chiar și din acele părți, unde judecând după semnele și presemnele ce le avem la îndemână, mai puțin putem aștepta pace și bună înțelegere, chiar și din aceste părți se accentuează că... „*Înta* întregii noastre lucrări va fi se întărim *pacea și frația* în șirul luptătorilor, cari se răslățiseră”.

Noi nu putem privi încă această declarație ca un program sincer, pe care să-l luăm drept cinosură a „lucrării” ce se începe; nu avem încă dovezi pentru aceasta; se poate, dar' nu știm, nu credem, că așa va fi. Ca un *symptom* însă această declarație e de mare importanță. Ea dovedește, că întru adevăr dispoziția spre *pace*, spre împăcare, spre concentrarea forțelor risipite și răslățite, e așa de pronunțată, încât trebuie să se țină

seamă de ea. Ca *symptom* al situației noastre interne aceasta scurtă frază ne confirmă sentimentul ce-l avem, că în sinul poporului nostru într'adever s'a pornit un puternic curent spre *pace* și *concentrare*, de care cont are să țină ori-și-cine, în ori-ce „lucrare” politică, fie aceea pornită cu ori-și-ce gând.

Așa simțim noi pulsul dispozițiilor generale din sinul poporului nostru. Și dacă într'adever nu ne înșelăm, aceasta dispoziție numai spre bine ne poate fi.

Noi, care în timpuri așa de grele am avut să mântuim ceea-ce ne-a mai rămas din organizațiunea noastră de partid, și care toate puterile ni-le-am pus, cu sinceritate și onestitate, ca continuitatea luptei noastre să nu se întrerumpă, și simburile de care se leagă organismul nostru să nu fie pierdut, simțim o ușurare, când putem constata dispoziția îmbucurătoare spre *pace*.

Sântem de convingerea, că dacă în vremuri așa de agitate, cum au fost cele din urmă, când din afară au venit asupra noastră cele mai mari lovituri, ear' din lăuntru au izbucnit cele mai păgubitoare zizanii, cu un complex întreg de nenorociri, — ne-a succes totuși a mântui bazele, principiile luptei noastre, precum și toate mijloacele efective de luptă, atunci cu mult mai ușor ne va fi această într'un timp, când cel puțin în casa noastră, în sinul nostru va reveni *pacea*.

Avem chiar nădejdea, că după stabilirea unei *păci solide și durabile*, eărăși vom pute face, ca loviturile primite din afară să le respingem mai cu succes și lupta noastră să fie eărăși cu succes dusă înainte.

Nu mai încapă nici o îndoială, că această trebuie să se facă, dacă nu vom, ca prin stagnare și zavistie internă să ne disolvăm înșine, să dărimăm înșine.

Condițiunea ori-cărei lupte cu succes este consolidarea internă în tabăra noastră însăși. Pentru-că dacă vom ave să ne luptăm tot noi de noi, cu noi înșine, nu numai că ușurăm contrariului nostru comun poziția, ci înșine ne nimicim.

Eată de ce noi cu satisfacție și cu mulțumire sufletească primim toate semnele ce se ivesc ici-colea, dovedind un curent hotărât spre *pace*, și le salutăm ca povestitoare ale unui timp mai bun pentru cauza poporului nostru.

Să ne dăm însă bine seamă și cu aceste semne. Ele toate sunt, durere, numai rezultate ale reacțiunii în contra certelor îndelungate.

Chiar spiritul ce a domnit la Lugoj a fost un tacit protest în contra certelor continue. Împăcarea din sinul comitetului s'a făcut sub presiunea forței împregiurării, în vederea conferenței convocate pe 24 Octomvrie. Împăcările din România chiar se fac numai pentru-că toată lumea s'a disgustat de îndelungatele și păgubitoare desbinări.

Nu vrem să tragem la îndoială rezultatele practice ale acestor împăcări. Nici decum. Cele amintite însă sunt ce e drept *motive* pentru împăcare, sunt *indemnuri* puternice spre *pace*, dar' nu constituiesc *temeiuri solide* pentru o *pace durabilă*.

Ele pot satisface sentimentului public pentru un timp oare-care, cât disgustul se resimte încă în inimi, dar' nu pot asigura durabilitatea *păcii* nici nu pot preveni, ca aceleași certe să nu izbucnească eărăși mai târziu.

În politică însă un atare act are să fie nu efect al sentimentului, ci efect al judecății. El trebuie să se întemeieze nu pe un resentiment comun în contra certelor urite, ci pe un acord asupra principiilor hotărâtoare, cari fac baza luptei noastre naționale.

Este chiar un an decând desbinarea existentă între membrii comitetului național a luat formele unei certe, ce a izbucnit într'un mod, neobișnuit la noi până atunci. Modul cum a izbucnit în public această desbinare în formele unei certe scandaloașe a făcut ca ea să câștige accente personale. cari încetul cu încetul s'au înmulțit tot mai mult și s'au

înăsprit tot mai mult, până la gradul de scandal public.

Dar' fondul acestei certe este un *fond politic*, impersonal și principal. Personalitățile s'au aninat numai de acest fond, făcând, ca să-l întunece și să-l dea la o parte. De fapt lumea mare, care nu pătrunde în esența lucrurilor, care judecă numai după aparențe, se pare, că a și uitat acest *fond politic*.

Când acum ar fi vorba de *pace* aci la fondul politic trebuie să revenim, și de aci trebuie să începem tratativele, cari ar fi menite să stabilească *pacea durabilă*.

Noi la apărarea cauzei ne-am angajat. Noi nu ne-am legat de persoane decât într-un-cât le-am găsit de acord, sau în desacord cu noi asupra *fondului politic* al chestiunii.

Au urmat ce e drept personalități acerbate și vătămări crude. Ele au fost provocate din partea acelor, cari vându-și jocul pierdut în partea principală, au crezut că-l vor câștiga pe celalalt teren. Va trebui negreșit multă înălțare de sentiment, multă abnegare, pentru a pregăti terenul *păcii*, dar' aceasta se și poate pretinde dela oameni, cari țin mai mult la cauză decât la sine.

Firește că o atare *pace*, cum se cere, și cum singură poate ave un rezultat practic politic, nu se poate face fără *pace*. Principiile singure pot și au să fie hotărâtoare și principiile au fost și sunt inexorabile față de ori-și-cine. Dar' așa a fost totdeauna, și vedem și în scurtul interval din urmă, că opera *păcii* s'a edificat pe câteva ruine. Așa ar fi negreșit și la noi, dar' altfel nici nu poate să fie.

Încheiem aceste considerațiuni dictate de spiritul înalt ce cuprinde pe ori-care suflet în aceste zile mari, cu dorul, ca ele să fie aprepate cu aceeași bună credință, cu care au fost expuse.

Fie, ca sărbătorile nașterii Domnului se însemneze gândurile tuturor Românilor și să ne pregătească un viitor mai bun.

Sibiu, 5 Ianuarie 1897 n.

„Coloniștii” maghiari. „Tribuna” a atins în timpul din urmă de mai multe-ori chestiunea coloniilor maghiare, ce se fac printre Români, pentru a ne rupe masele compacte și a ne maghiariza poporul. Un cetitor din *Bănat* ne descopere, în legătură cu acestea, niște șarlatanii, ce le fac coloniștii maghiari, acești apostoli ai maghiarizării. Eată ce ne scrie cetitorul nostru:

Pentru a informa lumea românească despre *colonizările* maghiare, voi arăta pe scurt, cum se fac acestea în Bănat. I-se dă colonistului maghiar de regulă un complex de 15 jgure cadastrale.

Prețul pământului are să-l solvească în decurs de 20 de ani în anumite rate anuale. În cei dintâii 6 ani sunt scutiți de dare. După-ce expiră dreptul acestui favor, ei mai recurg pe la minister, și se împărtășesc și mai departe de favorul de a fi scutiți de dare.

O, ce mai trau boeresc are colonistul maghiar! Când se face însă presiune asupra lui, ca să plătească darea, atunci își cantă alt co-național, căruia îi vinde dreptul de colonist și noal „gost” intră în posesiune prin contract de vânzare, aprobat de minister.

Atunci cu vre-o câteva suteșoare în pungă, vînzătorul ia lumea în cap și-și caută altă colonie, unde apoi asemenea i-se dă pământ tot în condițiunile sus numite.

Și toate aceste șarlatanii se fac și se tolerează de dragul maghiarizării.

Afront Maghiarilor. Episcopul catolic *Strossmayer* din Croația, a dat un circular către toți preoții din dieceza sa, în care îi oprește pe aceștia de a predica ungurește în biserici, și de a absolve pe cineva, dacă nu-și mărturisește păcatele în limba croată. Natural, că p triotii nostri s'at supărați foc pe episcopul „rusofil”, care desprețuește „frumoasa” lor limbă, și nu permite ca aceasta să-și facă loc și în Croația.

„Fără stat”. Acesta e titlul unui nou organ de publicitate, apărut în Budapesta, în scopul de a propaga „Anarchismul idealistic”. Atât de departe am ajuns dar' în „fericită” noastră țeară, sub „înțeleapta” conducere a guvernelor „liberale”, încât chiar și „anarchismul” începe să prindă rădăcini printre straturile societății maghiare. Organul din întrebare se redactează de Dr. *Eugen Schmidt*, cunoscut din scrierile sale filosofice, bine primite în cercurile literare din Germania. Din programul noului organ reproducem următoarele pasaje:

— „Declarăm, că noi stăm deasupra legii și deasupra statului, ca judecători morali ai acestuia; pentru-că conștiința morală stă vecinic deasupra legilor de brutalitate....

„Baza ordinei de astăzi a lumii e criminalitatea... nu în sensul unei cărți de legi, ci din acel punct de vedere, că ori-ce volnicie e o crimă, și că statul și legea confiscă libertatea indivizilor....

„Noi însă sântem judecătoria lumii, și vom nimici mișelia, stee ea ori-cât de sus! Sântem judecătoria lumii pe seama sfintei dreptăți, care e mai curată ca soarele, până ce contrarii nostri nu au decât scuse prefăcute și demne de compătimire, și nu știu decât se scuse cu argumente aparente și sărăcăcioase aceea-ce pentru totdeauna rămâne o mișelie condamnată: folosirea forței. Noi vom se aduce lumea prin educație la conștiință mai nobilă; dar' vom chiar astăzi se organizăm pe sormanul și subjugatul popor muncitor....

Nu încapă nici o îndoială, că noul organ de publicitate, tipărit în limba maghiară, va adă trece printre muncitorimea din Budapesta și poate și din provincă; de aceea foile patriotice se grăbesc a atrage atențiunea guvernului asupra noului turburător de liniște, și dușman al statului unitar maghiar.”

Noi însă zicem: rên de tot trebuie să stee trebile într'un stat în care poporul subjugat trebuie se recurgă la „anarchism”, fie chiar și numai „idealistic”.

In chestiunea națională.

— Broșura dlui Dozza Endre. —

(top.) Curios lucru că atunci când cercurile politice datătoare de ton, înțelegem guvernul, parlamentul și presa patriotică, a luat cu totul dela ordinea zilei chestiunea națională, numărul lucrurilor cari se țin chemați a-și rosti cuvântul în această chestiune de cea mai mare însemnătate pentru patria comună crește mereu, ear' broșurile scrise în direcțiunea aceasta cu mai multă ori mai puțină cunoștință de cauză, se înmulțesc ca ciupercile.

După Jancsó și Beksics, oameni cari cel puțin știu ce și pentru-ce scriu așa cum scriu, s'a ivit pe orison un nou deslegător al chestiunii naționale, în persoana dlui *Dozza Endre*, după-cum ne spune singur, deputat în dietă, și proprietar în Ardeal.

Acest domn a edat de curând o broșură intitulată „*Încă câteva cuvinte în chestiunea națională*” și s'a onorat a ne-o trimite și nouă, de bună seamă pentru a-i face aprecierea. Ne-am luat osteneala a o ceti, și trebuie să constatăm că dl *Dozza* făcea cu mult mai bine dacă își folosea forțele sale spirituale în altă direcțiune, pentru-că tema de care s'a atins, e un fel de „*terra incognita*” pentru d-sa. Rar s'a scris din parte maghiară un tractat în chestiunea națională cu atâtă cunoștință negativă de cauză, ca productul literar al dlui Dozza. Altcum autorul ne spune singur, că chestiunea națională o cunoște de la țerani români, cu cari are dese conveniri, și apoi verosimil și dela *birighii* d-sale, pentru-că numai dela aceștia putea se audă știrile senzaționale pe cari le înșiră în broșura sa, că: „pe vremea procesului memorandului se croise planul ca Români să se facă revoluție, și că cei din România erau aproape se între în Ardeal și se nimicească pe toți aceia, cari nu arborau pe casele lor steagul României.”

Di Dozza nu cunoaște nici trecutul nici prezentul luptelor noastre naționale, și totuși se ține competent a-și ridica glasul în chestiunea națională. Pentru-ce? O spune sin-

gur. Pentru-că *Nicu Filipescu*, tinerul conservator și bun naționalist din România a zis odată în cameră că: „chestiunea națională e un lucru la care totdeauna trebuie să ne gândim, dar' despre care foarte puțin trebuie să vorbim”. Și fiindcă un Român a rostit cuvintele acestea, un Maghiar neaș, cum e dl Dozza, nu poate să nu le spulbere și să nu le vestejască. Cum? Să nu vorbim în chestiunea națională? „Noi trebuie să vorbim, atâta și până atunci, până-când nu sunt pe deplin împlinite datoritățile ce le cerem (adeacă ei dela noi!) și drepturile ce le putem da; (adeacă ei nouă!) până-când nu se cristallizează în politica națională maghiară o direcțiune referitoare la această chestiune, pentru-că amnarea și pipăitul continuu favorizează numai principiului „tace și face” al șovinistilor români, și pun tot mai multe pedeci posibilității rezolvării.”

După această declarațiune, citată din cuvânt în cuvânt, ar crede omul, că savantul domn *Dozza Endre* a găsit pe seama chestiunii naționale un mod de soluțiune, bun și practic, și pe acesta vine să ni-l comunice în broșurica sa. De unde! Desterul scriitor nu are nici un cuvânt de spus cu privire la deslegarea chestiunii naționale, ci tot ce ne spune în broșura sa sânt clișeuri binecunoscute, folosite și de alți șovinisti, sânt recriminări auzite de atâtea și atâtea ori, sânt apoi insulte la adresa noastră și chiar și la adresa bărbaților de stat maghiari din primul period al erei constituționale.

Di Dozza începe adică cu legea despre egală îndreptățire a naționalităților, care e fără păreche în întreaga lume, și zice, că aceasta lege se datorește politicianilor de mare capacitate dar' „fantastici”. După dl Dozza — baronul *Eötvös*, *Dede* și ceilalți corifei cari au combinat legea despre naționalități au fost niște fantazi! N'am știut-o până acuma, dl Dozza a trebuit să ni-o spună. Noi aveam cu totul alte vederi despre *Eötvös*, *Dede* și ceilalți bărbați maghiari de stat. Vezi cum se înșală omul!

Scriitorul constată apoi, că precum în trecut, patriotismul maghiar a născut pe Hunyadi, Frangepan, Zrinyi etc., așa tot acest patriotism a născut pe Hoszu (azi acolo!) pe Moldovan Gergely, (pe Goldis, Pituk și Lurău i-a uitat dl Dozza!) pe cari însă opiniunea publică română (sedusă) îi declară de renegați, și îi face imposibili în acțiunile lor patriotice! Di Dozza altcum nici nu înțelege, că ce vreau Români cu separatismul lor, când mai înainte făceau parte din aristocrația maghiară, purtau haine de gală maghiare, și probabil, își ungeau mustațele numai cu — *valodi magyar bajuspödör*!

Hm; sânt multe lucruri pe cari dl Dozza nu le pricepe, și nu noi avem datoria să deschide capul.

„Nu știu Români — întrebă dl Dozza — că într-o vreme (pe timpul Aprobatorilor) erau numai „tolerați” în țeară?”

Trecând la așa numitele agitațiuni naționalistice, dl Dozza, constată, că „exemplul cel mai trist (pentru-că e cel mai rodnic) de minciună, prefacere, fantasmagorie, și nebulare de popor, ni-l arată activitatea Românilor ultraști din Ardeal. Articollii de reclamă din „Tribuna”, devenită faimoasă (mersi pentru compliment!) formează nu numai deservul celei mai mari părți din inteligența română cu ocupațiune pe terenul civil, dar' și-au făcut drum și prin parohiile dela sat, și prin localurile de școale; lozinca merge din gură în gură și se prefacă în agitație permanentă.

Agitația aceasta răpește cu sine pe preoții mai tineri ești din Blaj, la cari..., se prefacă în fanatism național, ear' cătră aceasta mai adăogând miseriile sociale ale poporului român care are o alipire moștenită față de preotul seu: se naște nemulțumirea generală.”

Fraza aceasta ar fi cea mai de valoare în întreaga broșurică de 35 pe pagine, dacă dl Dozza nu ar veni să o combată singur cu o logică uimitoare. D-sa ne spune, că a umblat printre poporul român și știe, că acesta numai două dorințe are: să i-se respecte limba și biserica; toate celelalte sânt idealurile inteligenței, de cari poporul de rînd habar n'are. Poporului nu-i trebuie lege electorală dreaptă, nu-i trebuie autonomie,

nimic, nimic. Vezi bine, dl *Dossa* crede, că politica unui popor o croște plebea ear' nu înțelegința.

Ne-am extindă prea pe larg dacă am reproduce toate floricelele logice ale dlui *Dossa*. Venim dară la concludie. D-sa zice, că abia cam peste 15 ani, când vom ajunge acolo, ca de antiste comunal și de reprezentant la comună să nu poată fi ales decât numai acela care știe ungurește, abia atunci se va pute purcede la deslegarea chestiunii naționale și se vor pute da garanții pentru respectarea limbilor naționalităților.

Cu alte cuvinte: să ne maghiarisăm mai întâiu, și apoi se va îngrij guvernul ca să ne românism earăși!

Cap cum e al dlui *Dossa* trebuie se aibă cineva, ca să iscodească un astfel de mod de soluțiune pentru deslegarea chestiunii naționale! Noi însă am da statul dlui *Dossa* să nu-și spargă capul cu necazurile noastre. Deslegarea chestiunii naționale o vom face noi, sau o vor face împregiurările; *Mogharia* însă nici-odată! Ear' dacă dl *Dossa* totuși voeste să-și bată capul cu ceva, bată-și-l cu următoarele întrebări:

1. Formăm noi România, a cincia parte din porațiunea Ungariei? Da sau ba!
2. Contribuim noi în proporțiunea aceasta la toate sarcinile necesare pentru susținerea statului? Da sau ba!
3. Sântem noi părtași și la beneficiile statului tot în proporțiunea aceasta? Da sau ba!

Când vom primi răspuns dela dl *Dossa* la acestea trei întrebări, îi vom adresa pe celelalte!

Înaintare...

În scrierile politice maghiare, cari se ocupă cu noi și cari în timpul din urmă apar tot mai numeroase, sânt puse în discuție dou e chestii principale pe cari se încearcă a le rezolva scriitorii-politicieni maghiari, chemați și nechemati.

În ambele aceste chestii ei sânt conduși toți de același scop, de a arăta că noi nu avem drepturi istorice dela început pe acest pământ și de a afla căile și mijloacele potrivite pentru rezolvarea chestiunii naționale române, ceea-ce, după ideile lor, e identic cu intenția de a ne asimila și contopi în rassa maghiară.

Chestiunea primă se referă la originile neamului nostru, respective la continuitatea noastră dela colonizarea Daciei prin Traian și până azi. Când în secolul trecut marii apostoli ai Românilor Clain, Șincai, Petru Maior și soții lor au început a desgroa din noianul uitării datele istorice referitoare la originea noastră, două chestiuni erau puse la ordinea zilei, respective atacate: latinitatea și continuitatea noastră în Dacia. Cea dintăiu s'a limpezit și dovedit mai curând, așa că deja de mult e pus afară de ori-ce îndoială faptul, că noi sântem popor de viață latină. A mai rămas să se dovedească a doua, continuitatea noastră. În giurul acesteia se învârtă acum discuția. Pe când istoriografia română și istoricii de renume universal cum e Gibbon, Thierry, Quinet, Ranke, geografii Kiepert etc. și chiar și istoricii maghiari mai vechi, cum e Szalay și Horváth, recunosc continuitatea noastră și aduc felurite dovezi în favorul ei, politici și istoricii maghiari moderni o combat din răspuneri.

S'ar pare că această chestiune e mai mult academică și din punct de vedere practic, pentru referințele politice actuale, nu are însemnătate. Pentru de a avé drepturi naționale nu mult importantă, că sântem noi locuitori străvechi în aceste țeri ori am fi venit după Maghiari, ci hotărăște puterea noastră politică, economică, culturală etc. adevărați factori reali din prezent.

Și cu toate aceste are însemnătate politica actuală această chestie, în aparență numai academică.

Jancsó Benedek, în cartea sa mai nouă, „A román nemzeti törekvés története” etc. combatând teoria continuității arată, că credința în continuitate a contribuit în locul prim la deșteptarea simțului național al Românilor, la dezvoltarea mândriei naționale și la concludie, (basată pe falsitate, după Jancsó și soții sei) că Maghiarii sânt aceia, cari ne au răpit drepturile străvechi, ce le-am avut la venirea lor.

Simțul și mândria națională însă e cea mai mare pedecă în calea Maghiarisării; eată motivul pentru cari corifeii moderni ai politicii maghiare se nivesc din răspuneri a combate continuitatea și a ne sfârma astfel una dintre bazele mândriei naționale.

Ei însă tot mai mult perd din teren. Dovezile, ce se descoper, sânt tot mai mult în favorul continuității. Renegatul nostru *Alexis* în un studiu publicat acum de curând e silit să recunoască, că în chestia aceasta „ori-ce părere e riscată”, și că e mai bine să zici „nu știu”, decât că „nu este adevărată”.

Va veni nu peste mult timpul, când „teoria” continuității va fi pe deplin adevărată și politici Maghiari vor perde cu deservire și problematicul temei de acum, pe care stând, vreau să aibe cu o scusă mai mult pentru denegarea drepturilor naționale, ce ne compet.

Chestia a doua, curat chimerică, dar' care preocupă în măsură mare pe politici, e contopirea sau asimilarea noastră.

Acum 30 de ani, șovinismul maghiar în deșteptare se lăuda, că în scurt timp popoarele Ungariei vor fi maghiarisate și adevă prin cultura maghiară. Acțiunea guvernelor și „Kulturreglet”-urilor în privința aceasta e cunoscută. Anonimul „Somogyi” spune pe față în broșura sa, că școalele de stat acest scop îl urmăresc, dar' cu toate eforturile rezultatul de loc nu corăspunde așteptărilor.

E o adevărată ironie a sorții, că unul din cei mai mari șoviniști, Beksic, e silit să recunoască, că „unificarea gramaticală e exclusivă a te pentru totdeauna din țerile coroanei Stului Stefan” și că în privința asimilării de limbă „amarele decepții au putut desilusiona atât națiunea cât și conducătorii culturii noastre”.

Dar' cu toate aceste ideile asimilării nu e părăsită, ci tot acel Beksic, care constată impotența maghiară de asimilare, face planul a se lucra pe terenul economic spre ajungerea scopului. Aceasta deja s'a și început și corifeii maghiari așteaptă rezultate îmbucurătoare dela ea și odinioară dela politica culturală.

Că ce rezultat se va dobândi, se prevede dela început. Între altele foia „M. E.” scrie, că „până acum în Ardeal guvernul a cumpărat trei moșii mari pentru colonisări, în comitatele Bistrița-Năsăud, Solnoc-Dobâca și Coșocna. Colonisările însă n'au dat rezultatele așteptate, coloniștii din cauza recoltei slabe n'au putut plăti competențele, așa, că statul a trebuit să-și ajute etc.

Noi credem, că pentru a se desilusiona „națiunea” din aceasta nouă încercare, vor trebui mai puțin de 30 de ani.

Vor mai născoci oare și atunci stăpânitorii nostri noué mijloace de „asimilare” sau vor veni să recunoască adevărul?

Din Belgia.

— Scrierea corespondentului nostru —

Bruxelles, 1 Ian. 1897.

Inchiderea camerei. — Statul belgian. — Partidele politice.

Dl Simons, președintele camerei micului mare-deucat de Luxembourg, închizând sesiunea parlamentară, s'a adresat deputaților, zicându-le: „Dl-ri, sesiunea se închide, fără să fi putut vota bugetul, din cauza prolixității discursurilor d-voastră; dar' eu știu, că predică în deșert și că sfatul meu nu va fi ascultat”.

Prolixitatea pare a fi, într-adevăr, unul din defectele inerente parlamentarismului. Parlamentul din Bruxelles și-a închis deasemenea sesiunea, fără a fi votat bugetul pe exercițiul viitor și fără chiar ca activitatea parlamentară din alte puncte de vedere să fi fost rodnică afară din cale.

Dealtminte, lucrul întru câtva se explică. Criza ministerială, provocată prin tragerea generalului Brassine din fruntea departamentului de război, a dat de furcă deputaților din diferitele partide; fiecare a ținut să-și dea voalele opiniile sale și ale cortigianilor sei politici asupra reformei militare.

Generalul Brassine a căzut, odată cu proiectul seu, prin care prețona reforma legii asupra recensământului în sensul, că serviciul militar personal se fie obligator pentru fiecare cetățean ajuns în vîrstă de 21 de ani. Guvernul însă, pare a fi partisanul voluntarismului. Unii democrați s'au declarat pentru înarmarea poporului. Alții — pentru introducerea exercițiului militar în școale, — și în această privință dl G. Lorand a dat ca exemplu pe *România*, aducându-i în aplau-

sele camerei, *elogii* măgulitoare pentru progresele ce face în toate privințele și mai ales din punctul de vedere al puterii sale armate...

Până una alta însă, cu toate lungile debateri ținute din acest incident, s'a menținut deocamdată *status quo*, legea în vigoare, după care fiecare belgian ajuns la majoritate trebuie să fie soldat, dar' fiecare soldat poate plăti un înlocuitor, care să facă serviciul pentru el.

Îmi închipesc, că cetitorilor unui ziar politic trebuie să le fie une-ori sufletul acru de politică. Îmi închipesc earăși, că ceea-ce eu deosebire mistuesc ei mai greu e „politica externă”.

Cu toate acestea îndrăznesc să mai adaog un cuvânt asupra situației politice din Belgia, din punctul de vedere al partidismului. O fac aceasta pentru-că luptele politice din Belgia sânt considerate pretutindenea ca prezentând un deosebit interes din punctul de vedere al evoluțiunii ideilor și al progreselor sociale. Afară de aceasta, poate să mai vin și cu alte corespondențe și atunci vom fi cu toții mai în clar cu oamenii și cu lucrurile.

Dar' mai întâiu, o repede privire asupra țerii însăși.

Belgia e un stat independent dela 1831. În 1815 ea a fost alipită la Olanda, formând cu ea un singur regat, numit al „Țerilor de jos”, după-ce mai înainte, sub Napoleon, fusese alipită la Franța. Nemulțumită de chipul cum guvernul regelui Wilhelm înțelegea egalitatea între cele două părți ale regatului, Belgienii s'au revoltat în 1830 și s'au declarat de stat independent; ear' în anul următor Belgia a fost recunoscută ca atare de puteri, în congresul dela Londra.

Ținutul stat belgian, după-ce și-a dat o constituție, adoptând sistemul reprezentativ și toate formele statului modern, a mers de atunci încocoare din progres în progres, așa încât astăzi, relativ cu întinderea lui, e poate statul cel mai prosper din lume. Ceea-ce e sigur este, că Belgia e petecul de pământ cel mai populat de pe suprafața pământului, cel mai împănzit de rețele de căi ferate și cel mai comercial. Din acest ultim punct de vedere, ajunge să spun, că, deși populația Belgiei nu e mai mare de 6½ milioane (pe o suprafață de 30.000 chm. p.) comercial seu e mai mare decât al Austro-Ungariei, Rusiei și Italiei, venind îndată, în al patrulea loc, după al Angliei, Franței și Germaniei.

Din punct de vedere politic, încă dela început două partide s'au afirmat în Belgia, ea în toate celelalte state vecine: partidul conservator sau catolic, având de șef pe *Malon* și partidul liberal, având de șef pe *Frère-Orban*.

Acești doi bărbați, — cei mai înverșunați adversari politici și cei mai buni amici personali, — astăzi nu mai trăiesc, ear' partidele lor s'au împărțit fiecare în nuanțe deosebite.

Partidul catolic, la putere de 12 ani (dela 1884) s'a divizat în două: partidul conservator-catolic și partidul democrat creștin. Cel dintăiu are în frunte pe *Beernaert*, *Woeste*, *Vandenpeperboom* și *De Smet de Naeyer* (care e pentru moment prim-ministru); al doilea are de șef pe preotul *Daens*, care e secundat în lupta sa de bărbați ca *Renkin* și *Carton de Wiart*. Democrații creștini atacă, de multe ori cu violență, pe catolici și cer reforme cu caracter franc-democratic.

Partidul liberal s'a împărțit în două: în liberali numiți în urmă doctrinari și în progresiști. Cei dintăiu au avut de șef pe *Frère-Orban* însuși, ear' astăzi nu mai au un șef recunoscut, numănd totuși fruntași ca *Baza*, *Buls* (actualul primar de Bruxelles) și alții; cei de al doilea au ca șefi pe *Paul Janssen*, *Emil Féron* și *G. Lorand*.

O parte din progresiști s'au desbinat de partidul lor, alcătuind partidul socialist, în frunte cu *Vandervelde*, *Anseele*, *Furnemont* și alții.

Importanța acestor partide în camera actuală e următoarea, judecând după numărul membrilor ce fiecare au reușit să aleagă la cele din urmă alegeri: Conservatorii-catolici (105 deputați), socialiști (29), progresiști (7), democrații creștini (6), liberalii-doctrinari (5).

Cum se vede, partidul cel mai puternic e partidul conservator-catolic și cel mai slab — partidul liberal.

Explicația e, că liberalii au rămas staționari în ideile lor și n'au voit să facă concesii elementelor tinere și maselor populare, ajungând astfel a se fragmenta și a deveni incapabili de o serioasă acțiune comună; pe când pe de altă parte conservatorii-catolici sânt în realitate cu mult mai înaintați decât liberalii; ei au cedat, — câte puțin nu e vorba, — cerințelor generale, acordând sufragiu universal, cu pluralitatea voturilor pentru camere și reprezentarea proporțională pentru comune.

Chiar acum, la închiderea sesiunii parlamentare, ca un fel de compensare pentru sterilitatea sesiunii trecute, guvernul a promis să prezente mai multe reforme cu caracter democratic în sesiunea viitoare, precum: un proiect ținând la recunoașterea personalității civile pentru asociațiunile profesionale, un proiect pentru crearea de pensii uvriere, etc. etc.

A. Micul.

„Societatea junimii”.

— Corespondență particulară a „Tribunei”. —

Babța (Sălagiu), 26 Dec. n.

În comuna noastră s'a făcut un nou început frumos pentru cultura poporului nostru. Precum la noi s'a înființat prima societate pentru cumpătare la contra beuturilor spirituoase, asemenea la noi s'a făcut începutul pentru a pune temeiul vieții sociale a tinerimii noastre dela țeară.

În 6 Dec. n. s'a înființat adevărată *Societatea junimii*. Inițiativa și partea de succes revine dlui învățător *Gavril Aluș*, parochului *Stefan Pop* și cooperativului *Petru Pop*.

În ziua aceea s'a și emis un comitet pentru desbaterăa statutelor. În 17 Decemvrie s'a desbătut și modificat proiectul de statute, ear' în 20 Decemvrie n. s'a ținut adunarea gen. constituantă, în care s'au cetit și s'au primit statutele. Aceste statute compuse în românește și ungurește au fost așternute prin prețură la ministerul de interne spre aprobare, iscalite fiind de doi juri din comună: *Nicolau Deac*, ca președinte interinal și *Ilie Ardelean*, ca notar.

Înău acum societatea are înscriși 26 membri, dar' avem nădejde, că la sărbătorile Crăciunului toți junii din sat se vor face membrii.

Scopul societății e cultural-moral. Spre ajungerea lui se vor aranja conveniri, se vor ține prelegeri, se va înființa o bibliotecă și un cabinet de lectură.

Membri ai societății pot fi și fete și fi-ciori. În anumite conveniri însă fetele se adună separat sub conducere specială. Societatea are adevărați doi conducători: un bărbat și o femeie. La conveniri fetelor li-se vor ține prelegeri potrivite lor, despre lucruri de a le economiei casnice și a ocupațiilor femeiești.

Îndemnul ce ne-a condus la înființarea societății a fost că am observat cu durere, cum tinerii noștri dela sate după-ce eș din școală, încetează a mai ceti, uită și ce au știut și cu încetul recad în ignoranță. Acest rău vom să-l prevenim prin „societatea junimii”. Ea are să fie școala tinerimii eșite din școală până pe timpul când se însoară sau mărită, când apoi intră în societatea de cumpătare, care există la noi din anul 1893. Ea are să deie tinerimii ocaziune la cetit, și să-și fie conducătoare în cultivarea de sine prin cetit, arătându-i ce se ceteasă și ajutându-o, ca să priceapă ce cetește.

Când domnul învățător *Aluș* a exprimat înaintea oamenilor din sat dorința de a întemeia această societate ei și-au dat bucuros învoirea zicend:

„Mai bine învețe ceva, decât să umb'e în coala uitând și ce a știut”.

Avem nădejde și credință în Dumnezeu, că și acest început ne va duce un pas înainte spre bine.

Amicul junimii.

REVISTA PRESEI.

Presă română.

Gazeta Transilvaniei (nr. 283) vorbește despre laudele și preamăriile ce și-lea adus sieși cu ocaziunea felicitărilor de Anul-Nou, partidul liberal, condus astăzi de „înțeleptul și energicul” ministru-președinte *Bánffy*. Luând la analizare cuvintele președintelui *Podmaniczky* ca „poporul a judecat asupra noastră”, constată că „cu nimic în lumea aceasta nu se poate face un abus așa de mare, ca tocmai cu vocea poporului”.

— „Nu libertatea — zice „G. T.” — domnilor dela cârmă, este devisa voastră, ci cu totul alt altceva! Tendința de a avé cu ori-ce preț puterea în mână și a o exploată în favoarea companiei jidano-maghiare, eată întreagă programa voastră în toată golăteala ei”.

Întreia, în articolul seu de crăciun, scrie: *Isus* a venit pe pământ, ca în sufletele oamenilor împărechiate prin patimi și interese joșnice să aducă pacea dumnezească, pe care lumea nu o poate dăru. A venit *Isus*, ca să se plinească, ceea-ce a scris *Profețul*, carele zice: „Și va paște împreună lupul cu mielul, și iedul și leul va paște împreună cu taurul... și un prunc mic și va paște pe ei”.

În fața acestui *Prunc vestitor* și purtător al păcii nu vom lăpăda noi oare toate certele, toate desbînările, ce sânt între noi, și cari atâtea rane au făcut pe trupul nostru?

Ascultă, iubit popor al neamului nostru, glasul, ce-ți vine din tainicile iesle, din Vi-

tleem. Ascultă glasul ingerilor, cari cântă: „Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoină”!

Ascultă, scump popor românesc, de acest cerese glas.

Când viforul patimilor te cuprinde, când glasuri smăgitoare se bagă în urechile tale când sovaitoare îți rămâne inima și întuneceată mintea, când nu ști încărău să apuci, când ți-se împedecă piciorul, — adu-ți aminte de Domnul Dumnezeu Tău.

CORESPONDENȚA

„TRIBUNEI”

Caransebeș, 30 Dec. n.

Sus — maghiarisarea!

De când au apucat conducătorii români din granița calea racului, ne-au îndrăgit strâșnit, — în cea mai mare parte patrioți recipiați, — de nu mai putem scăpa de dragostea lor. Acuși acuși ne vin pe cap, și nu mai mult câte unul, ci în cete mari, — compacte. De present e plin orașul nostru de învățători de stat.

Astăzi s'a ținut adevărată în Caransebeș adunarea generală a reuniunii învățătorilor dela școalele elementare și civile de stat din cottul Caraș-Severin.

Sala cea mare dela hotelul „Pomul-verde” a fost plină de învățători erau și câte-va învățătoare și public ascultător în număr mai mic.

Cu toții așteptau sosirea dlui inspector scolar Dr. Dengi János, care intrând în sală a fost primit cu o salvă de „cljen-uri, ear' tinerimea dela școalele civile din loc li-a înțonat în cor un imn unguresc.

Terminată fiind cântarea, președintele reuniunii, armeanul *Donszky Lukács*, director al școalelor civile din Caransebeș adresează inspectorului de școale o cuvântare bombastică. Salută cu cuvinte patriotice pe magnificența sa dl inspector scolar despre care spune că are partea leului la înființarea reuniunii.

Îl asigurază pe „Măria Sa”, că de va cere trebuința, după exemplul lui Leonida cu credință neclătită îl vor urma și sprigini toți dascălii de stat în lucrarea sa.

Dl inspector emoționat mulțumește președintelui pentru cuvintele adresate și declară că în poziția sa de inspector scolar va lucra și mai departe cu cea mai bună conștiință și convingere la promovarea binelui comun și la înaintarea reuniunii spre fala și mărirea patriei. Președintele *Donszky* rostește apoi cuvântarea de deschidere spunend pe față, care este scopul reuniunii: lăfșirea și introducerea limbii maghiare în toate părțile comitatului, căci dela aceasta depinde bunăstarea patriei.

Pământul Ungariei — zice d-sa — până atunci va fi liber, până când vor locui Unguri pe el, și când limba maghiară va suna de o potrivă în bordece ca și în palate, pe sate ca și în orașe.

Atunci tinerimea nu va mai avea lipsă să meargă în țeri străine, ca să-și însușească cultură. Arată fazele prin cari a trecut Ungaria în decurs de 1000 de ani și spune, că numai cu puteri unite și cu conlucrare comună a putut Ungaria să facă lucruri mari și să ajungă acolo ca astăzi cu mândrie să fâlfie tricolorul maghiar dela Carpați și până la marea-adriatică.

Toate carierele sânt frumoase dar' de 100 de ori e mai frumoasă cariera învățătoarească. Să fie mândru fiecare, că este învățător; se țină strins la chemarea sa, a toți iuzestrați cu simțul religios să poată da statului cetățeni religioși, căci religia e temelia sigură pentru prosperare. Între astfel de împregiurări se va ajunge scopul reuniunii, care e: maghiarisarea.

După-ce declară adunarea de deschisă, președintele salută pe primarul orașului Constantin Bardiș, cu următoarele cuvinte: „Caransebeșul, n'are mine de aur și de argint, n'are bogății, are însă bărbați cu cari se poate mândri!”

Primarul mulțumește președintelui și îi tinde mâna trăgând după sine și pe senatorul Bartolomei, pentru-că dela festivități patriotice nu poate nici unul dintre ei se lipsesc.

Se trece la ordinea zilei.

Secretarul Gáll cetește raportul despre activitatea reuniunii din care se vede că activitatea din cele 7 cercuri ale reuniunii e foarte slabă.

Raportul se ia la cunoștință.

Din raport s'a auzit că în adunarea dela 5 Iulie 1896 sau compus statutele și s'au înaintat înaltului ministru spre aprobare.

Să cetește raportul casarului din care se vede, că venite au fost 360 fl. 35 cr. ear' sp-se 358 fl. 5 cr. rest 2 fl. 30.

Se votează bugetul pe anul 1897 cu 800 fl. din această sumă 400 fl. se votează pentru susținerea fii reuniunii „Népköztárs”

Prăvălia asociațiunii de consum

(Strada principală). În Faget. (Casele proprii).

Capital social 25.000 fl.

Se atrage deosebită luare aminte a onorabilului public românesc, asupra prăvăliei noastre, bogat provăzută cu tot felul de mărfuri și anume:

Băcănie.

Făină dela cele mai renumite mori din Bănat de toți numerii; zahăr, I. Rafin, cafea orz, urez, canduri, petrol american, ape minerale, și tot felul de articole trebuincioși pentru hrană. Prețuri ieftine, marfă totdeauna proaspătă și serviciu strict solid.

FERĂRIE.

Asortat cu tot felul de recușite economice trebuincioase pentru casă și câmp, fere de plug, sape, fireze, lanțuri, vase pentru fert, cuie de drot și de fer, coasă cu garanție de oțel, penți și drugi de fer, lampe și tot felul de lumini de stearin și de ceară și așu, trebuincioase pentru casă și biserici etc.

Manufactură.

Tot felul de pânzuri (de Siegl), zephiruri albe și colorate, bumbaceluri, damast pentru brodat, mătăsuri surah, mervilj și chiné, stoffe pentru toalete și bluze satan france, cretoane voile, stoffe pentru economi și econoame. Delenuri pentru toalete și bluze (Pour Delen), perdele, tapeturi. Stafiruri pentru mirese, poploane de vară și cu vatta de Rouge, creton ca-hemir și saten. Bumbac pentru țesut, urzit, stricant și brodat. Ață de cusut și croșetat.

Confecțiune.

Vestimente (haine) bărbătești gata și pentru copii, păpuși bărbătești, femeiești și de copii. Palării de domni, dame și copii. Toalete de dame se primesc a le efectua gata, de stofă delen și saten.

GALANTERII.

Portmone, tabace și visitie, parfém, pouden brillantin de fabricat francez. Ace de păr (Schiltkrot), oglinzi etc.

LIBRĂRIE.

Tot felul de hârtie recușite de scris, cerneală, caiete de scris, tablă și cărți pentru școală etc.

Celarul (Podrum).

Vinurile cele mai bune din Ardeal, vechi și nouă, albe și roșii, rachiu de prune și drojdii, bere de Steinbruch albă și neagră, diferite liqueruri, cognac etc.

Măcelărie.

În toată ziua carne proaspătă de vită, porc, vițel, miel și berbec, untură, unsoare, slănină groasă și subțire, cârnățarie și șoancă afumată etc.

Vânzarea se face în mic și mare.

Negutătorilor li-se dau mărfurile trebuincioase cu condițiuni foarte ușoare și prețuri de tot moderate.

[1632] 26—28

Direcțiunea.

La „Tipografia“, soc. pe acțiuni
în Sibiu se află de vânzare

CARTEA DURERII

DE
EMIL BOUGAUD.

TRADUCERE DE
IACOB AFIN NICOLESCU.

Editor: Dr. E. DĂIANU.

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Această carte a fost recomandată de
cătră Exc. Sa Metropolitul Victor Mi-
haili de Apșa printr'un circular special.

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII.

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducele Iosif nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 100.000.
Depuneri fl. 1.000.000. Circulația anuală fl. 15.000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solveste 5%
interese fără privire la termenul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solveste institutul separat.

După starea casei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc
îndată la prezentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuează momentan
după sosirea comandei.

[396] 36—50

Direcțiunea institutului.

Fabrică de casse.

Am onorul a aduce la cunoștința p. t. publicului,
că am mărit atelierul meu și am arangiat o fabrică
de casse.

Spre încredințare, că furnizez numai marfă bună
și frumoasă, servească împregiurarea, că vând casse
fabricate exclusiv numai de mine, și stă în voia fie-
cărui a se convinge cu privilegiul comandelor în atelier
despre bunătatea materialului și conștiințioșitatea exe-
cutării.

Încredințând p. t. publicul pe deplin, că atât la
cassele nouă cât și la reparaturi și deschideri voi face
cele mai ieftine prețuri și voi executa în cel mai
conștiințios mod toate comenzile, semnez în speranța
unei clientele binevoitoare

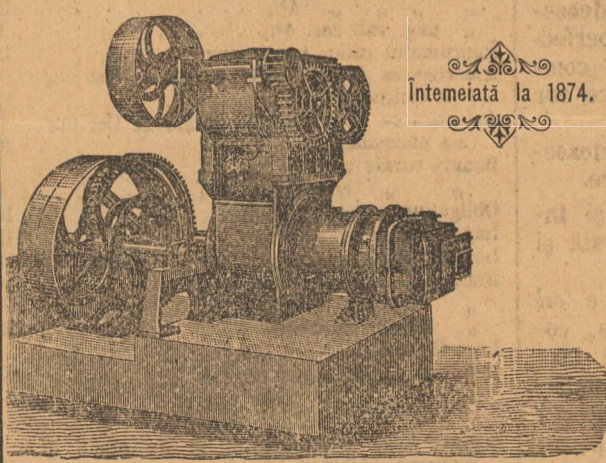
[950] 40—

cu distinsă stimă

Gustav Moess,

strada Poplăcii-mare Nr. 8.

Comunelor bisericăști și politice li-se acordă și plătită în rate.

[3076] 5—10

Dannenberg & Schaper.

Fabrică de mașini
și
turnătoare de fer,
Magdeburg (Germania).

Specialitate:

Mașine de cărămidărie (figlărie),
fabrică de păsat de orz și
de cicorie.

De oare-ce eu toate mărfurile le vând exclusiv numai pe lângă solve
în număr, și prin aceasta prețurile se ieftinesc într'un mod însemnat și
ajung și eu la oare-care profit, așadar de azi începând voi lăsa să se im-
bucure cu adevărat fiecare cumpărător al mărfurilor liferate de casa mea cu
prețuri moderate și însoțite de oare-care profituri, și anume fără ori-ce
reclamă mai departe

[2328] 20—20

Pe lângă ori-ce preț!

și mai ieftin
ca la

vânzarea totală

a vinde articoli din depositul meu grandios sortat ș. a.

haine de bărbați și copii

producțiune proprie,

ghete pentru dame și domni, cravate, palării și oorturi
p. t. publicului, și asigur, că ori-cine va fi îndestulit în toată direcțiunea.
Tot cu această intențiune îngrijesc cu deosebire și de

atelierul meu grandios de croitorie

care stă sub conducerea unui croitor versat și expert, este provăzută cu
o mulțime de stoffe din țeri interne și externe, din lână de oaie și garantat
veritabile, unde de acum încolo voi primi lângă cele mai ieftine prețuri

comande după măsuri

pe lângă o efectuare în termen de 24 ore.

Ar fi de dorit, ca preastimatul public, în interesul seu să-și câștige cât
mai curând o convingere faptică despre depositul meu de croitorie din nou
arangiat, precum și despre soliditatea și ieftinătatea marfei servită.

Observ, că sunt aplicat a da articolele din depositul meu și
pe lângă plată în rate și condițiuni favorabile.

Cu toată stima

Isak Ascher

Atelier de croitorie, deposit de haine gata pentru domni și copii.
Strada Cisnădiei nr. 4—6. SIBIU. Palatul comandei de corp.

„RĂVAȘUL NOSTRU“ ZIAR ANUAL GRATUIT

NOU!

A APĂRUT

NOU!

O nouă foaie românească:

„RĂVAȘUL NOSTRU“

== Ziar anual ==

care cuprinde expunerea pe scurt a tuturor întâmplărilor politice-culturale
petrecute peste an în viața poporului românesc din Transilvania, Ungaria
Bănat și Maramureș.

Să recomandă miilor de Români, cari nu pot (sau nu vreau) se ce-
tească vre-un ziar de zi, de săptămână sau lună.

Acest ziar îl primesc gratuit toți cei-ce cumpără

„Călimdarul Poporului“

cel mai bun, mai românesc și mai ieftin călimdar

pe anul 1897.

== El este adaus ca inovație în „Călimdarul“ din estan la pagina 100—111. ==

Preoți și învățători români! Lățiți ziarul anual:

„RĂVAȘUL NOSTRU“

printre țeranii români, cari știu ceti, îndemnându-i a-și cumpăra

„Călimdarul Poporului“

care costă numai 20 cr. exemplarul; trimis prin postă 23 cr.

La comande mai mari se dă rabatul cuvenit.

A se adresa la:

Librăria „Tipografiei“

societate pe acțiuni în Sibiu. (Strada Poplăcii Nr. 15).

„RĂVAȘUL NOSTRU“ ZIAR ANUAL GRATUIT